

Welkom

WAAROM?

A photograph of a dense forest of evergreen trees, likely spruce or fir, under a thick layer of mist or fog. The trees in the foreground are dark and detailed, while those in the background are silhouetted against the light, hazy sky. The overall mood is serene and quiet.

**NOTEER OP BLAADJE PAPIER WAAROM JE KIEST
VOOR OPENLUCHTRECREATIE?**

DOELSTELLING MODULE

**MEER MENSEN VAKER OUTDOOR
LATEN SPORTEN BEWEGEN**

VLAAMS INSTITUUT **GEZOND LEVEN**

GELUKSDRIEHOEK

VLAAMS INSTITUUT **GEZOND LEVEN**

BEWEGINGSDRIEHOEK

The **NATURE PYRAMID**

concept by Tanya Denckla-Cobb

Maasland en Kust magneet voor fietsers

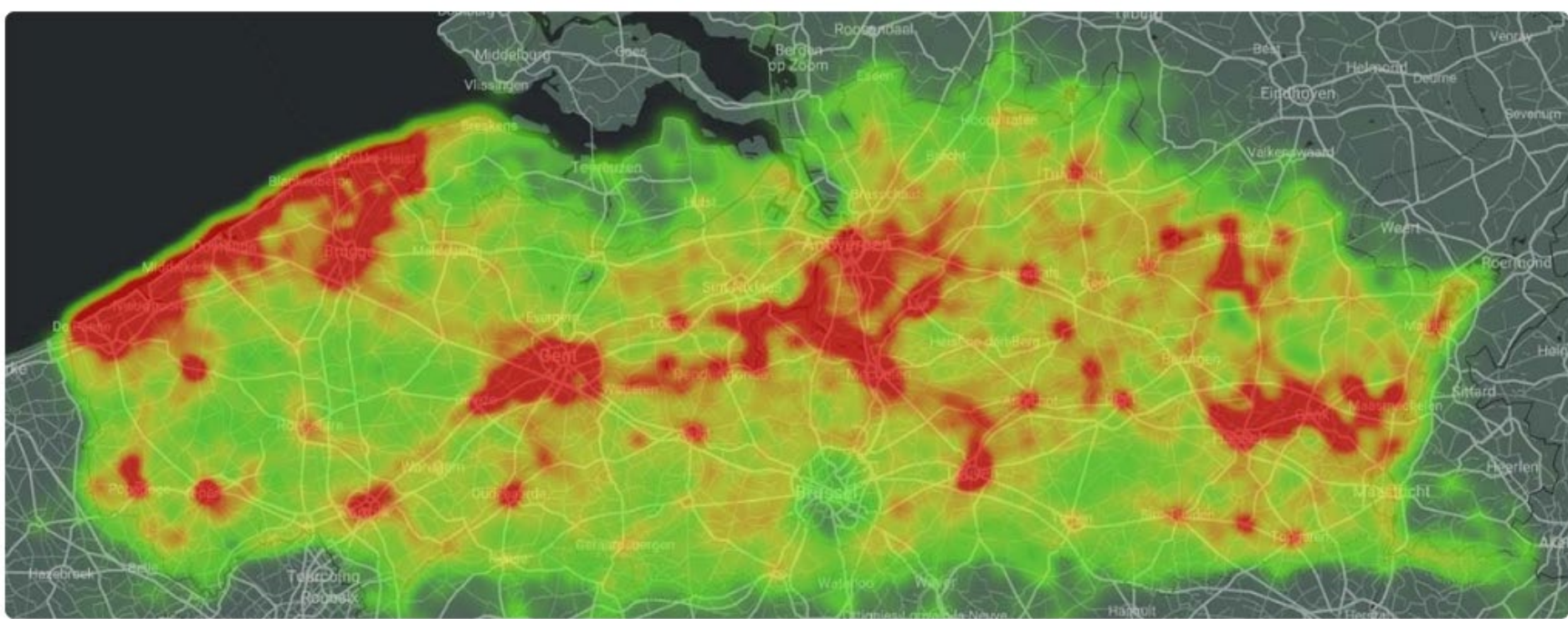
Het slechte weer de voorbije zomervakantie heeft weinig invloed gehad op de favoriete vrijetijdsbesteding van de Vlaming: we fietsten er met zijn allen weer naarstig op los. **Vlaanderen-fietsland.be** analyseerde de meer dan **91.000 gedownloadede fietsroutes** op zijn online platform en app tijdens de **zomervakantie van 2021**. Samen goed voor bijna 4 miljoen kilometer aan fietsroutes, of 100 keer de wereld rond.

Er is maar 1 conclusie: Limburg heeft met zijn nieuwste fietsbeleving '**Fietsen door de Heide**' in het Nationaal Park Hoge Kempen de titel van populairste fietsbestemming met verve binnengehaald. Ook de **Kust** was een ware fietshotspot.

Geschreven door Sven Nijs (oprichter vlaanderen-fietsland.be) op 10/09/2021

Achtergrondafbeelding © Kurt Vandeweerd & Frank Ressler / Visit Limburg

<https://www.vlaanderen-fietsland.be/nl/reports/zomerrapport-2021>

Heatmap fietstoerisme in Vlaanderen juli-augustus 2021 (© vlaanderen-fietsland.be/Google Maps)

<https://www.vlaanderen-fietsland.be/nl/reports/zomerrapport-2021>

Wandelhype zet zich ook in 2021 door

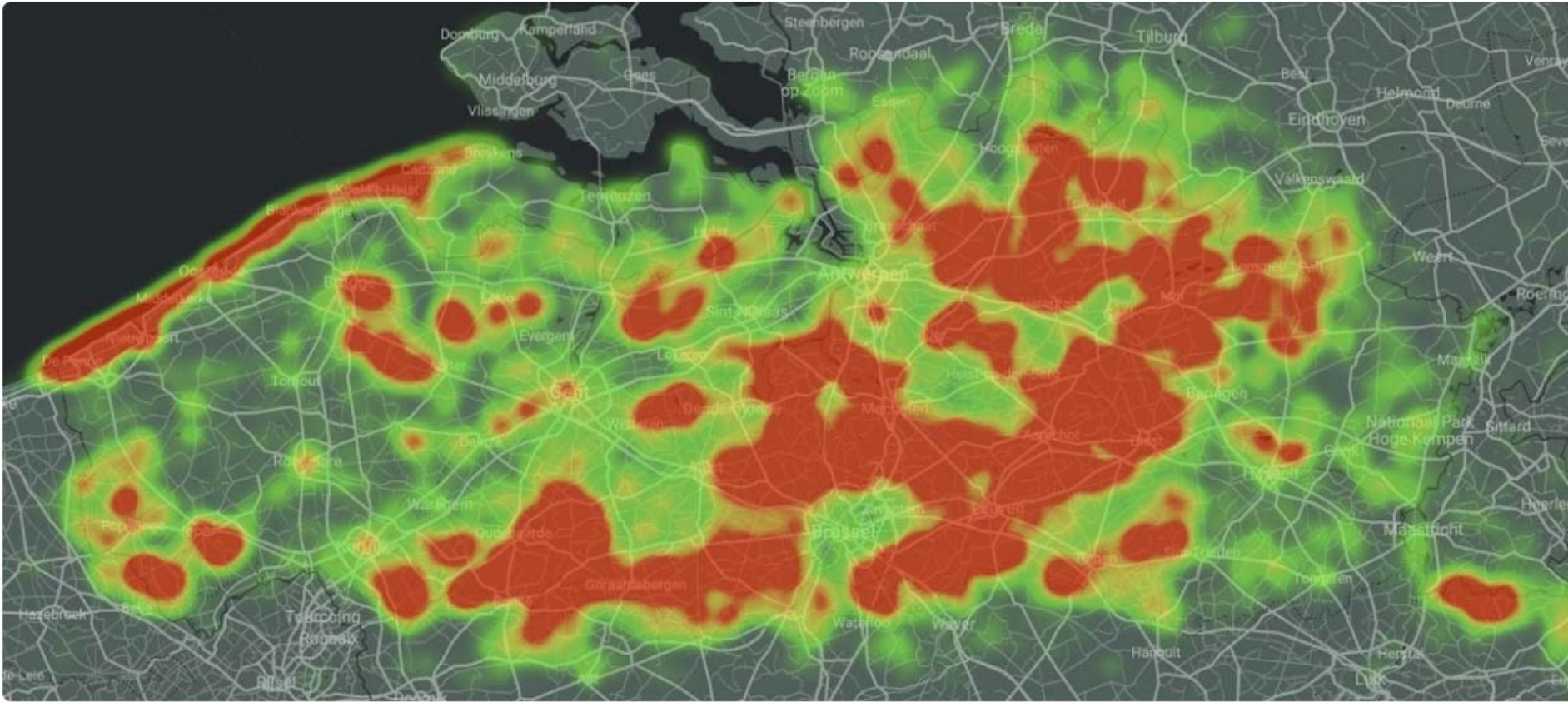
Wandelknooppunt.be werd in 2021 door meer dan **1.485.000 unieke gebruikers** bezocht. Dat getal ligt nog eens 9% hoger dan in **recordjaar 2020**, het jaar waarvan we dachten onze piek bereikt te hebben. Het lijkt erop dat de coronacrisis een grote groep nieuwe wandelaars gecreëerd heeft.

Geschreven door Sven Nijs (oprichter wandelknooppunt.be) op 18/01/2022

*Om alles wat in perspectief te plaatsen: in 2019, het laatste jaar voor de coronacrisis, noteerden we 510.000 unieke bezoekers op wandelknooppunt.be. Tot die tijd groeide ons bezoekersaantal elk jaar met 25%. De eerste lockdown in maart 2020 stuwde de bezoekersaantallen op wandelknooppunt.be exponentieel de hoogte in. Collectief huisarrest hadden we met zijn allen. Alleen een wandeltochtje maken was nog mogelijk: dat deden we dan ook massaal. We noteerden in 2020 **een stijging van maar liefst 155%** van onze bezoekersaantallen in vergelijking met 2019. Voor 2021 noteerden we opnieuw een groei van 9% en wordt er weer een bezoekersrecord gebroken.*

<https://www.wandelknooppunt.be/nl/reports/wandelrapport-2021>

Heatmap populariteit wandelnetwerken in 2021 (© wandelknooppunt.be)

Binnenland

App 'wandelknooppunt' stond de hele herfstvakantie van 2020 op nummer 1 in iTunes en Google Play, voor grote (inter)nationale spelers zoals Uber, De Lijn en NMBS nationaal. Dit is ongezien!

Copyright 2019 The Associated Press. All rights reserved

De andere curves: populariteit van wandelen piekt tot ongeziene hoogte tijdens deze lockdown

Eli Leroy, Denny Baert, Dorien Vanmeldert

zo 29 nov 2020 13:24

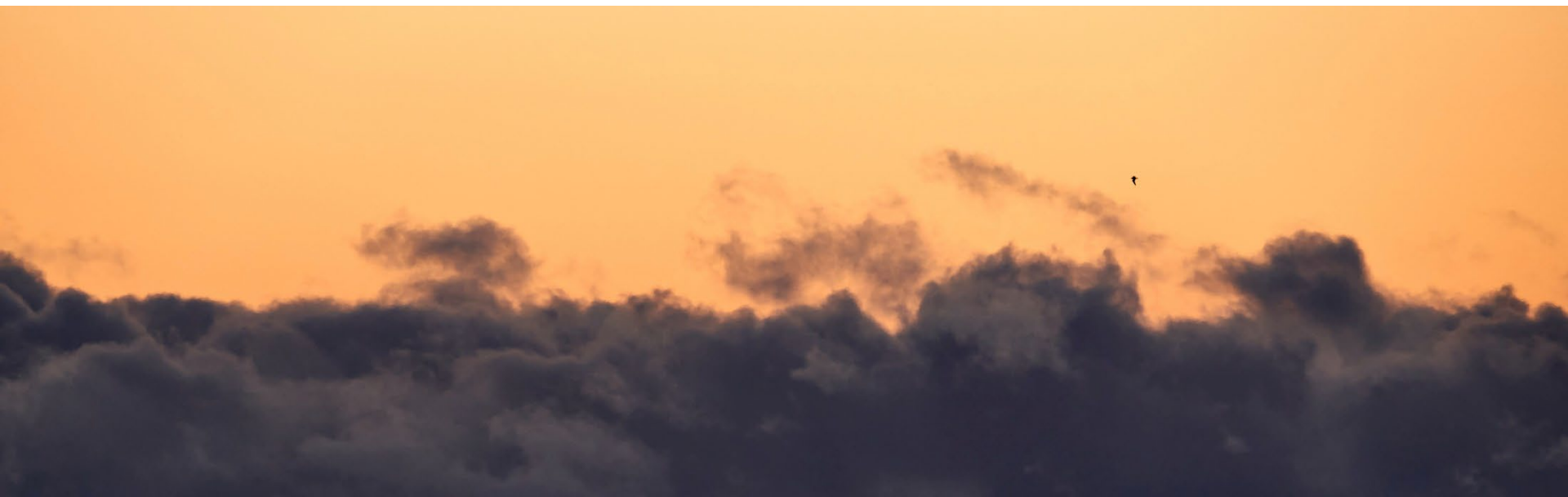
1ste TOETS op LEHO omtrent ROUTEYOU TRENDS 2021

**EVEN CHECKEN OF JIJ WAT TRENDS KENT IN
DE SECTOR WAARVOOR JE GEKOZEN HEBT!**

(OPENLUCHT)RECREATIE

Het geheel van gedragingen die men in de **vrije tijd** **vrijwillig** onderneemt of ondergaat (**IN DE OPEN LUCHT**), waarvan verondersteld wordt dat ze primair gericht zijn op het **bevredigen van de eigen verlangens** naar **ontspanning** als belevingsactiviteit

Gewijzigde visie op OLR

Vroeger:

- OLR 1.0 : dienende sector / kost veel geld aan overheid
- Recreatie ↔ Toerisme: gescheiden sectoren

Nu:

- Recreatie → ingrediënt voor toerisme – aantrekkingsfactor

A REASON TO VISIT!

- OLR 2.0: verdienende sector op zich → **OOK WANNEER ENKEL EIGEN INWONERS GEBRUIK MAKEN VAN HET OPENLUCHTRECREATIEF AANBOD IS ER SPRAKE VAN EEN ECONOMISCHE OPBRENGST.**

Toerisme Vlaanderen

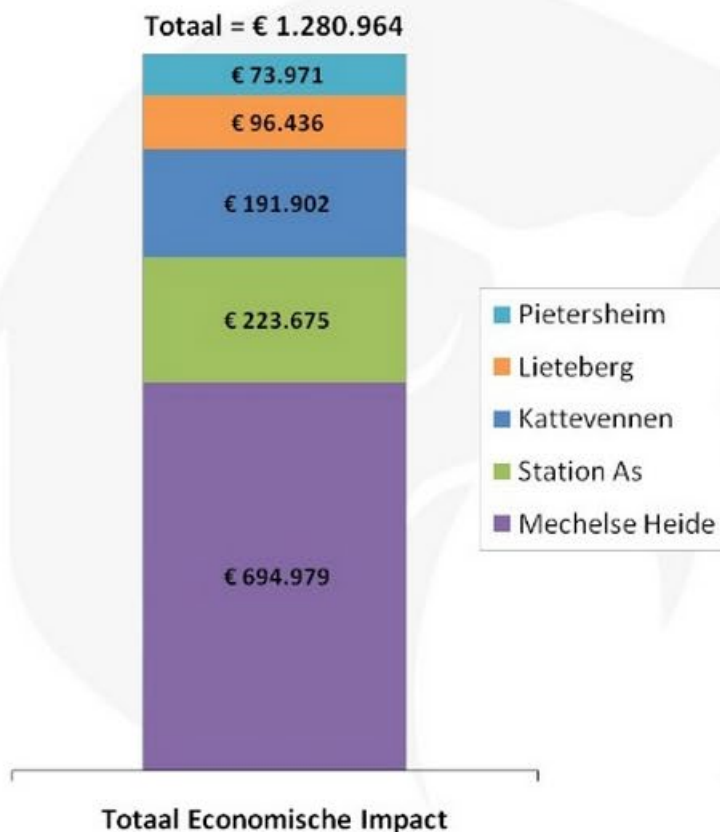
Tabel 13: Motivatie voor een vakantie in de Vlaamse regio's

Mogelijkheden tot fietsen	40%
Landschap, omgeving	39%
Mogelijkheden rustige vakantie	36%
Mogelijkheden tot wandelen	33%
Onbekende streek	26%
Vlot bereikbaar, ligging	22%
Bekende streek	21%
Mogelijkheden actieve vakantie	14%
Specifieke bezienswaardigheden	14%
Specifieke logies in de regio	8%
Feest	6%
Evenement	5%
Andere	11%
Totaal	275%

Economische impact

De wandelaars van het Nationaal Park Hoge Kempen genereren een economische impact van bijna 3 miljoen € waarvan meer dan de helft gerealiseerd wordt in de Mechelse Heide

Economische impact Nationaal Park

Opgelet:

Deze economische impact is berekend exclusief de uitgaven m.b.t. het verblijf.

Indien deze meegerekend worden komen we op een totaal bedrag van **€2.989.454** rekening houdend met het gemiddeld aantal nachten en de kost per nacht pp.

Een volwassen bedrijfstak

Belang van
aangepaste
voorzieningen en
infrastructuur!

Vanuit de overheid:

- Beperkte politieke aandacht – weinig budget
- Sterk versnipperd: sport, cultuur, jeugd, verkeer
- Trend: afbouw van de verzorgingsstaat: minder subsidies

Recreatie wordt meer en meer een échte bedrijfstak → aantal privé-ondernemers groeit → **commercialisering van het vrijetijdsaanbod** → opbrengst genereren wordt steeds belangrijker → marktconform denken = must

Nieuw all time record voor RouteYou

27 april 2020, 08:44

[RouteYou](#) » [RouteYou](#) » [Nieuws](#) » Nieuw all time record voor RouteYou

🔊 Deze site is beschikbaar in jouw taal en land. [Verander de taal naar Nederlands en het land naar Nederland.](#)
[Klik hier om dit bericht te verbergen.](#)

Auteur: [RouteYou](#)

👁️ [Publiek](#) | [Duits](#) • [Engels](#) • [Frans](#)

De zon schijnt, de vogeltjes fluiten en jullie omarmen massaal de dichtbijhuis wandel- en fietsactiviteiten. En ja, daar worden wij bij RouteYou, ondanks de omstandigheden, supervrolijk van!

Ons laatste record dateert van 4 augustus 2019 toen we op één dag maar liefst 87 747 bezoekers mochten verwelkomen die samen 284 951 pagina's bekeken. Niet slecht toch? Wel, gisteren werden die cijfers vlotjes overschreden. Met **90 012 bezoekers** die samen **321 660 pagina's** bezochten mogen we **zondag 26 april 2020** markeren als een **nieuw hoogtepunt** voor de RouteYou website.

Bedankt voor jullie enthousiasme!

**MAAR WIE KAN MIJ
AAN WAT BELEVING
HELPEN?**

ACTOREN IN VLAANDEREN

1. Vanuit toerisme: **bestemmingsorganisaties**

- Toerisme Vlaanderen
- Provinciale toeristische organisaties (PTO)
- Lokale dienst toerisme

2. Vanuit recreatie en sport: organisaties en bedrijven. Zoals ...

- Natuur- en milieueducatie (NME)
- <https://www.wandelsportvlaanderen.be/>
- <https://www.pasar.be/>
- <https://www.natuurpunt.be/>
- Recreatiebedrijven
- Trade aanbieders / reisorganisaties

BESTEMMINGSORGANISATIES IN VLAANDEREN

De focus van de bestemmingsorganisatie is overigens in eerste instantie **toeristisch**:

Investeren in openluchtrecreatie gebeurt steeds vanuit de motivatie om nieuwe **reasons to visit** te creëren voor binnen- en buitenlandse toeristen. Bij de andere actoren die we in dit hoofdstuk bespreken is die toeristische focus er in veel mindere mate.

BESTEMMINGSORGANISATIES

“diensten voor toerisme”

- Verschillende “niveaus”
  - Lokaal
    - → Toerisme Ieper / Toerisme Heuvelland
  - Provinciaal (PTO's of Provinciale Toeristische Organisaties)
    - → Toerisme Limburg/Westtoer
  - Gewestelijk
    - → Vlaams Gewest (Toerisme Vlaanderen)
  - Nationaal (?) Er bestaat geen dienst toerisme België

Regiocoördinatoren initiëren, coördineren en stimuleren projecten binnen een toeristisch samenwerkingsverband van diverse toeristische regio's. Ze werken aan toeristisch-recreatieve beleidsplanning, verbetering van de toeristisch recreatieve structuur en de promotie van de regio. <https://www.toerismevlaanderen.be/regioco%C3%B6rdinatoren>

ACTOREN IN VLAANDEREN

Regio	Provincie	PTO
Kust Brugse Ommeland Westhoek	West-Vlaanderen	Westtoer
Leiestreek	West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen	Westtoer + Toerisme Oost-Vlaanderen
Vlaamse Ardennen Meetjesland Waasland	Oost-Vlaanderen	Toerisme Oost-Vlaanderen
Scheldeland	Oost-Vlaanderen en Antwerpen	Toerisme Oost-Vlaanderen en Toerisme Provincie Antwerpen
Antwerpse Kempen	Antwerpen	Toerisme Provincie Antwerpen
Limburgse Kempen Haspengouw Maasland Voeren	Limburg	Toerisme Limburg
Hageland Groene Gordel	Vlaams-Brabant	Toerisme Vlaams-Brabant

ACTOREN IN VLAANDEREN: toerisme in de natuur

natuur- en milieueducatie (NME) (en educatie voor duurzame ontwikkeling (EDO))

- de relaties tussen natuur, milieu en maatschappij centraal.
- Behoort tot het takenpakket van de provincies.
- EDO leert '**denken over**' en '**werken aan**' een leefbare wereld, nu en in de toekomst, hier en elders op de planeet. NME en EDO worden zowel maatschappelijk als beleidsmatig steeds belangrijker gezien de milieuitdagingen waar we met z'n allen voor staan.
- aandacht voor **milieupsychologie**: wat maakt nu eigenlijk dat iemand zich milieuvriendelijk wil en kan gedragen?

De bezoekerscentra van West-Vlaanderen

In West-Vlaanderen zijn niet minder dan 40 bezoekerscentra actief. Ze geven je informatie en duiding over mooie landschappen, historische gebouwen of gezellige dorpen.

Naast de provinciale bezoekerscentra zijn er ook heel wat andere NME-centra. Voor enkele delen van West-Vlaanderen zijn er ook streekbezoekerscentra. Daar staat de toeristische functie voorop. Bezoekers, toeristen of recreanten kunnen er terecht om wegwijs te geraken uit het aanbod in de streek. Zo kennen we bijvoorbeeld Huyze De Grote Sterre in Damme, als toegangspoort tot de Zwinstreek of het Bezoekerscentrum Wijnendale in Torhout. Tenslotte zijn er ook de kinderboerderijen. Op deze plekken kun je met het hele gezin verschillende leerrijke momenten beleven.

In de brochure '**Onthaal in de West-Vlaamse natuur**' vind je een overzicht van alle West-Vlaamse natuur- en milieueducatieve centra in de brede zin van het woord.

Provinciedomeinen met bezoekerscentra

NME

provinciale bezoekerscentra

- Zwin Natuurcentrum
- Provinciaal Bezoekerscentrum De Nachtegaal
- Provinciaal Bezoekerscentrum De Palingbeek
- Provinciaal Bezoekerscentrum De Blankaart
- Provinciaal Sport- en Natuurcentrum De Gavers
- Provinciaal Bezoekerscentrum Het Bulskampveld

onderwijs

- natuurouders
- veldwerk en publicaties
- subsidie voor Natuur Op School
- MOS
- vorming voor leerkrachten

campagnes

- Week van de Zee
- Zot van Natuur

projecten

- De Zee van toen
- De Bergen
- Rondleiden in de Meetkerkse Moeren
- Rondleiden in het Fort van Beieren

organisatie

- netwerken
- genieten van de natuur
- provinciedienst natuur-en milieueducatie
- West-Vlaams NME netwerk
- vrijwilliger bij de provincie

ACTOREN IN VLAANDEREN

- **Recreatiebedrijven avonturensport**
  - The Outsider (coast)
  - WildTrails
  - LPM – Durbuy Adventure
  - Oenanthe
  - Moulin Bock
  - ...
- **Recreatiebedrijven watersport**
  - Surfers Paradise
  - The outsider (coast)
  - O'Neill Beachclub Blankenberge
  - ...

ACTOREN IN VLAANDEREN: gespecialiseerde touroperators

- <https://www.pasar.be/>
- <https://www.aktivatours.nl/fietsreizen>
- <https://zuidershuis.be/belgie-fietsvakanties>
- <https://www.snp.nl/reizen/belgie>
- www.eigenwijzereizen.nl/themas/fietsvakantie-vlaanderen.html
- <https://www.vostravel.be/nl/wandel/>
- ...

WAAROM HEB JE DEZE MODULE GEKOZEN?

Je wilt aan de slag in:

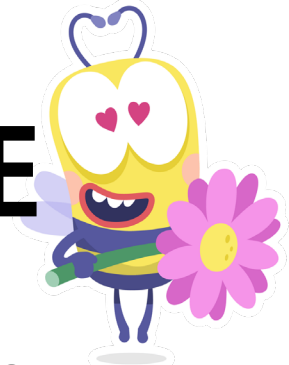
- **Organisaties met actieve (wandelen & fiets)reizen**
- **Overheidsdiensten die (dag)recreatie willen stimuleren**
  - Federaties → wandelen – fietsen – lopen
  - Stadsdiensten → toerisme – sport – vrije tijd – welzijn - ...
- **Organisaties omtrent natuurbeleving & natuureducatie (NME, Natuurpunt, ANB, ...)**
- **Teambuildingorganisaties**
- **Adventure bedrijven (WildTrails, LPM, The Outsider, ...)**
- **Trainingssector met focus op creatie van persoonlijke routes en beleving**
- **(wandelen)coaching in de openlucht**
- ...

Je wilt mensen meer in de buitenlucht krijgen!

NATUURTUSSENDOORTJE

PLUK EEN BLOEMETJE in de grasvelden van Sport Vlaanderen en breng dit mee naar binnen om je bureau op te vrolijken.

Pl@ntNet plantenidentificatie

PlantNet Onderwijs

★★★★★ 198.739

10 jaar en ouder

Deze app is beschikbaar voor je apparaat

Je kunt dit delen met je gezinsgroep. [Meer informatie over de gezinsbibliotheek](#)

Geïnstalleerd

Pl@ntNet

ObsIdentify

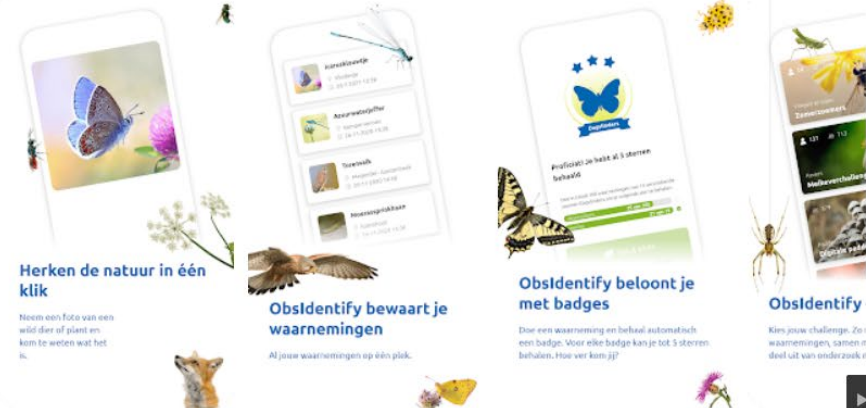
Observation International Onderwijs

Iedereen

Deze app is beschikbaar voor je apparaat

Je kunt dit delen met je gezinsgroep. [Meer informatie over de gezinsbibliotheek](#)

Geïnstalleerd

Herken de natuur in één klik

Neem een foto van een wild dier of plant en kom te weten wat het is.

ObsIdentify bewaart je waarnemingen

Al jouw waarnemingen op één plek.

ObsIdentify belooft je met badges

Doe een waarneming en behaal automatisch een badge. Voor elke badge kan je tot 5 sterren behalen. Hoe ver kom jij?

ObsIdentify

Kies jouw challenge. Zoel waarnemingen, samen r deel uit van onderzoek

De module is een combinatie van deze woorden:

GEZONDHEID – ACTIEF – BEWEGEN – PLEZIER –

RECREATIE – NATUUR - AVONTUUR – CULTUUR –

TOERISME – ONTSPANNING – EDUCATIE - VEILIGHEID

INHOUD

- **Belevingsmanagement**
- **Natuur & gezondheid**
- **Incoming tourism**
- **Openluchtrecreatiebeleid**
- **Teambuilding**
- **Wetgeving van fiets-, MTB- en wandeltochten in landelijke omgeving en in de natuur**
- **Gebruik en ontwikkeling van toeristische fiets, wandel- en looproutes op smartphone en gps toestellen**
- **Digitale en niet-digitale oriëntatietechnieken en zoektochten**
- **Adventure 3-daagse**

MODULE OPENLUCHTRECREATIE

Mix tussen:

- **computer training**
- **openluchtactiviteiten**
- **theorielessen**
- **Creatie eigen dienst/product**

LESSEN

- **LEERSTOF:**
  - inhoud van deze website:
www.howest.be/openluchtrecreatie
- **VERPLICHTE AANWEZIGHEID**
- **Altijd meenemen:**
  - **LAPTOP** meenemen
  - **smartphone (ruimte voor apps)**
  - **schrijfgerief**
  - **Recreatiekledij**
- **Soms meenemen:**
  - **outdoor sportkledij**

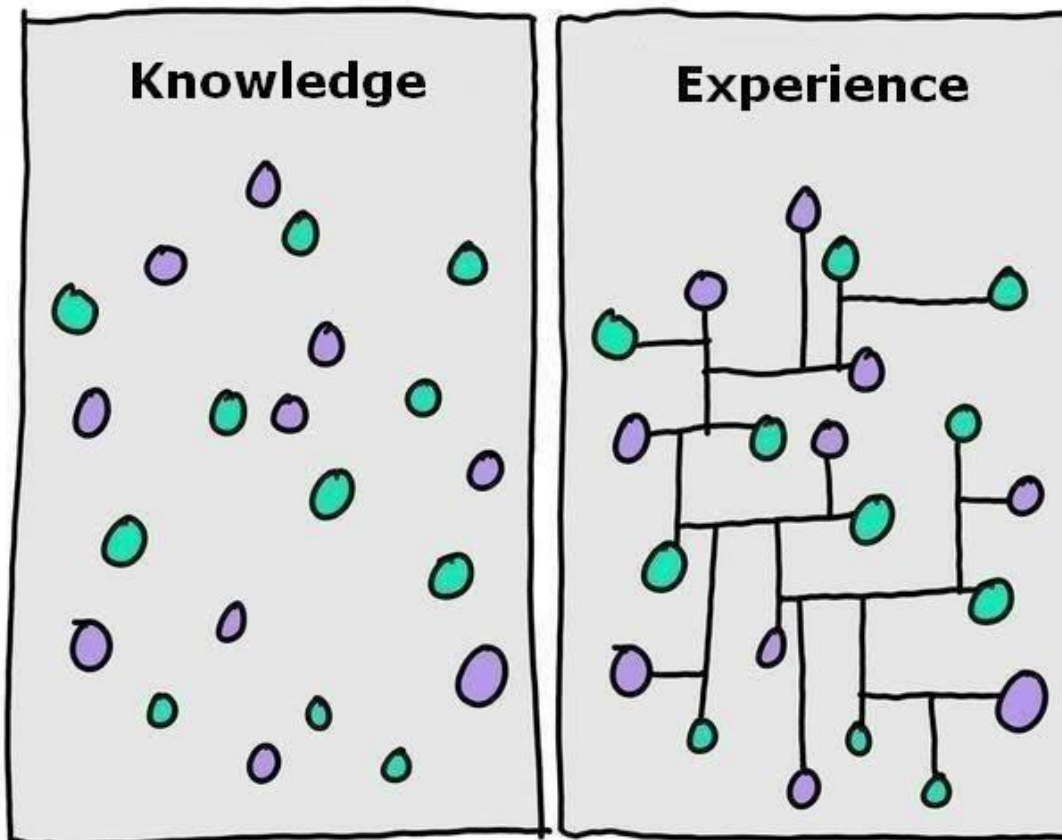
EVALUATIE SB

70% schriftelijk examen

30% taak (bundeling van taken waarvan je de output op een eigen website plaatst)

zie taakomschrijving op homepage van de website
<https://joktanx.wixsite.com/openluchtrecreatie>

GELDT OOK VOOR DEZE MODULE

Betaling 210 euro

(Adventure driedaagse)

- **Rek.nr.:**
  - **BE53 0012 6531 2153**
  - **BIC: GEBA BE BB**
- **Mededeling: BDB1314 RECREATIE23 + “naam en voornaam student”**

Deelname aan 3-daagse Ardennen is noodzakelijk om te kunnen slagen (geen deelname wegens ziekte / blessure → eigen vervangprogramma samenstellen)

KEUZEMODULE ... dus hopelijk kunnen we aan de slag met veel intrinsieke motivatie bij iedereen!

